

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat İŞIKHAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi (İSİG Meclisi) tarafından açıklanan veriler ülkemizde işçi sağlığı ve işçi güvenliği konusunda alınan önlemlerin yetersizliğini ve karşı karşıya olduğumuz acı tabloyu bir kez daha göstermiştir. Avrupa Birliği'nin (AB) resmi istatistik ofisi Eurostat ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) verileri iş kazasında hayatını kaybedenlere ilişkin tabloda Türkiye'nin ilk sırada olduğunu göstermektedir.

Geçtiğimiz günlerde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi tarafından açıklanan verilerde sorunun derinliğini, iktidarın bu konudaki politikalarının yetersizliğini çarpıcı bir şekilde ortaya koymuştur.

İSİG tarafından yapılan çalışmada yer alan bazı saptamalar şu şekildedir:

"Her bin işçi için yılda 4 ila 12 yeni meslek hastalığı olgusu beklenmektedir. Yani Türkiye'de her yıl yaklaşık 120 bin ila 360 bin arasında işçi meslek hastalığına yakalanmaktadır. Ancak SGK ise her yıl 500 civarı meslek hastalığı tespit etmiş ve her yıl 5 ila 20 civarı meslek hastalığına bağlı ölüm açıklamıştır. Hükümet meslek hastalıklarını gizlemektedir.

İş cinayetleri sonrası adaletsizlik, cezasızlık bir kural haline gelmiştir. Davalarda asıl sorumlular mahkemeye çıkartılamadığı gibi tali sorumlular kısa süreli hapis cezalarına çarptırılmış, bu cezalar para cezasına çevrilmiş ve 24 ay taksitlendirilmiştir.

Çocuklar çalışması yasak olan iş kollarında çalışmanın yanında 15 yaşın altında da çalıştırılmaktadır. Yoksulluk, 4+4+4 eğitim sistemi, çırak ve stajyerlik uygulamaları, mevsimlik tarım işçiliğinin omurgasının çocuklardan oluşturulması gibi nedenlerle üçte biri 14 yaş ve altında olmak üzere her yıl 60-70 çocuk çalışırken hayatını kaybetmiştir.

Tarımda, sanayide, hizmet sektöründe kadınlar en güvencesiz koşullarda çalıştırılmıştır. Bu çalışma koşullarının diğer yanını ise işyerinde şiddet ve taciz oluşturmuştur. Kadınların ev içi emeği de (Temizlik, yemek, çocuk ve yaşlı bakımı) görünmez kılınmıştır. Her yıl 120-150 civarında kadın çalışırken hayatını kaybetmiştir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin yüzde 70'ini ulusal basından, yüzde 30'unu ise işçilerin mesai arkadaşları, aileleri, iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri, sendikalar ve yerel basından edindiği bilgilere göre, 2023 yılının ilk beş ayında en az 730 işçi hayatını kaybetti. Bunların, 14 yaş ve altı 4 çocuk işçi, 15-17 yaş arası 7 çocuk/genç işçi, 18-29 yaş arası 153 işçi, 30-49 yaş arası 314 işçi, 50-64 yaş arası 156 işçi, 65 yaş ve üstü 36 işçi, yaşını tespit edilemeyen 60 işçidir.

AKP'nin iktidar olduğu 2002-2023 döneminde ise iş kazalarında hayatını kaybeden çalışan sayısı en az 31 bin 276 kişidir."

Bu bağlamda;

- 1- Meslek hastalığı, iş kazası, iş kazasında hayatını kaybedenlere ilişkin olarak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi ile Bakanlık verileri arasında büyük bir fark olduğu görölmektedir. Bunun nedenleri nelerdir?
- 2- Bakanlığınızın kamuoyunun doğru bilgilendirilme görevi, devlet yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerini de dikkate alınarak meslek hastalıkları, iş kazaları buna bağlı ölüm, yaralanma ve engelli duruma düşenlerle ilgili verilerin doğru olarak saptanıp ve açıklanması için bir çalışma yapılacak mıdır?
- 3- 2002-2023 yıllarında yıllar itibariyle iş kazası sayısı, sektörlerle göre dağılımı nedir? Bu dönemde yıllar itibariyle hayatını kaybeden, yaralanan, engelli duruma düşenlerin sektörler bazında cinsiyet, yaş grubu, cinsiyete göre yaş grubu dağılımı nedir? İllere göre dağılımı nedir?
- 4- 2015-2023 yıllarında yıllar itibariyle işçi sağlığı ve iş güvenliği için kaç iş yeri denetlenmiştir? Denetleme yapılmayan işyeri sayısı ve sektörlerle göre dağılımı nedir? İllere göre dağılımı nedir?
- 5- Bu denetimler kaç personel tarafından gerçekleştirilmektedir? Denetim sayısı ve denetim elemanlarının illere göre dağılımı nedir? Bu dönemde denetimler sonucu faaliyetine son verilen, geçici süreyle faaliyetine ara verilen işyeri sayısı ve sektöre göre dağılımı nedir? 2015-2023 dönemi itibariyle yıl yıl olmak üzere, ceza kesilen işyeri sayısı il ve sektörlerle göre dağılımı nedir? Yıl bazında ceza kesilen işyeri sayısı ve toplam ceza tutarı nedir?
- 6- Avrupa Birliği'nin (AB) resmi istatistik ofisi Eurostat ve Sosyal Güvenlik Kurumunun (SGK) verilerine göre Türkiye iş kazalarında en fazla insanın hayatını kaybettiği ülkeler sıralamasında birinci sırada yer almaktadır. Bu tablonun değiştirilmesi için ivedi ve somut hangi önlemler alınacaktır?
- 7- Çocuk ve kaçak işçiliğin önlenmesi için hangi önlemler alınmaktadır? 2015-2023 arasında yıllar itibariyle bu konuda tespit edilen çalışan sayısı ve illere göre dağılımı nedir?